

Wymagania edukacyjne WOS

Wybrane treści nauczania WOS – wymagania szczegółowe:			Materiały w podręczniku „KOSS. Wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej” poza podstawą programową
Lp.	w poprzedniej podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.	w obecnej podstawie programowej z 28 czerwca 2024 r.	
1.	I. Społeczna natura człowieka. Uczeń: 2) przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku;	I. Społeczna natura człowieka. Uczeń: 2) [wykreślony]	Rozdział I. Komunikacja i współdziałanie Lekcja 4. O porozumiewaniu się i nieporozumieniach • Dlaczego ze sobą rozmawiamy? (s. 22) – do Waszej decyzji • Jak ze sobą rozmawiamy? (s. 23) – do Waszej decyzji • Każdy chce być słuchany... (s. 23) – do Waszej decyzji • Dobre rady: Dla mówiącego i słuchającego (s. 24) – do Waszej decyzji • Jak mnie widzisz? Jak mnie słyszysz? (s. 24) • Autoprezentacja narcyza (s. 25)
2.	II. Rodzina. Uczeń: 3) wyjaśnia, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe; wymienia główne źródła jego dochodów (z działalności zarobkowej: pracy, działalności gospodarczej, umów cywilnoprawnych oraz ze	II. Rodzina. Uczeń: 3) wyjaśnia, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe; wymienia główne źródła jego dochodów i kategorie wydatków, planuje jego budżet [połączony z pkt 4)];	Rozdział II. Lekcja 2: O gospodarstwie domowym • Jak zarabiają? (s. 53)

Wybrane treści nauczania WOS – wymagania szczegółowe:			Materiały w podręczniku „KOSS. Wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej” poza podstawą programową
Lp.	w poprzedniej podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.	w obecnej podstawie programowej z 28 czerwca 2024 r.	
	świadczeń społecznych – w powiązaniu z rodzajami ubezpieczeń społecznych); 4) wymienia kategorie wydatków gospodarstwa domowego; planuje jego budżet;		
3.	III. Szkoła i edukacja. Uczeń: 1) przedstawia funkcje szkoły w systemie edukacji oraz strukturę polskiego systemu edukacyjnego; 2) charakteryzuje klasę szkolną, pozalekcyjne koło zainteresowań, życie szkolnej społeczności; przedstawia działania samorządu uczniowskiego; wyjaśnia, jak przeprowadzane są wybory organów samorządu szkolnego; 4) charakteryzuje oczekiwane kompetencje wybranych kategorii społeczno-zawodowych i ich miejsce na rynku pracy; 5) planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy.	III. Szkoła i edukacja. Uczeń: 1) przedstawia funkcje szkoły; 2) charakteryzuje klasę szkolną i życie szkolnej społeczności; przedstawia działania samorządu uczniowskiego; 4) [wykreślony] 5) [wykreślony]	Rozdział II. W rodzinie i w szkole Lekcja 3. Szkoła – instytucja i społeczność • Schemat: System edukacji w Polsce (s. 59) • Wybory (s. 63) • Zanim zagłosujesz (s. 63) • Dobre rady: Jak przygotować wybory? (s. 63) – do Waszej decyzji Lekcja 4. Jak żyją Polacy? • Dlaczego tak? (s. 69) • Ramka: Urok czy przekleństwo zmian? (s. 69) • Co lubię? (s. 69) • Ramka: Sześć typów osobowości (s. 70)
4.	IV. Prawa człowieka. Uczeń: 2) wykazuje różnice między prawami a wolnościami człowieka; wymienia prawa i wolności osobiste zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; 4) podaje przykłady działań Rzecznika Praw Dziecka; przedstawia cele	IV. Prawa człowieka. Uczeń: 2) wykazuje różnice między prawami a wolnościami człowieka (na przykładzie praw i wolności osobistych zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej); 4) podaje przykłady działań Rzecznika Praw Dziecka;	Rozdział IV. Prawa człowieka Lekcja 1. Prawo i rządy prawa • Osobiste, czyli jakie? (s. 116) – do Waszej decyzji • Prawo szkolne (s. 116) – do Waszej decyzji

Wybrane treści nauczania WOS – wymagania szczegółowe:			Materiały w podręczniku „KOSS. Wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej” poza podstawą programową
Lp.	w poprzedniej podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.	w obecnej podstawie programowej z 28 czerwca 2024 r.	
	działalności Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci;		Lekcja 3. Na straży wolności i praw Co mogą organizacje pozarządowe? (s. 123) – fragment dot. UNICEF
5.	VI. Społeczność lokalna. Uczeń: - wymienia zadania samorządu gminnego; przedstawia główne źródła przychodów i kierunki wydatków w budżecie gminy; - przedstawia, jak zorganizowany jest urząd gminy (miasta/dzielnicy); podaje, w jakim wydziale można załatwić wybrane sprawy; przedstawia możliwości załatwienia spraw poprzez e-urząd; posługuje się formularzami urzędowymi – wypełnia wniosek o wydanie tymczasowego dowodu osobistego;	VI. Społeczność lokalna. Uczeń: - wymienia zadania samorządu gminnego; - przedstawia, jak zorganizowany jest urząd gminy (miasta / dzielnicy);	Rozdział V. Nasz samorząd lokalny Lekcja 1. Jakie są zadania samorządu Lokalnego? - Dochody i wydatki gmin (s. 147) - Poznajemy budżet gminy (s. 148) Lekcja 2. Z wizytą w urzędzie gminy, powiatu i urzędzie marszałkowskim - Wypełniamy druki urzędowe (s. 151) - Jaki wydział? (s. 152) - Urząd na twoim biurku (s. 152)
6.	VII. Społeczność regionalna. Uczeń: - wymienia zadania samorządu powiatowego i województwa; - podaje, w jakim wydziale starostwa powiatowego można załatwić wybrane sprawy; posługuje się formularzami urzędowymi – wypełnia wniosek o paszport (delegatura urzędu wojewódzkiego);	VII. Społeczność regionalna. Uczeń: - wymienia przykładowe zadania samorządu powiatowego i województwa; [wykreślony]	Rozdział V. Nasz samorząd Lekcja 2. Z wizytą w urzędzie gminy, powiatu i urzędzie marszałkowskim - Wypełniamy druki urzędowe (s. 151) - Jaki wydział? (s. 152)
7.	VIII. Wspólnoty narodowe / etniczne i ojczyzna. Uczeń: wyjaśnia, czym	VIII. Wspólnoty narodowe / etniczne i ojczyzna. Uczeń: wyjaśnia, czym	Rozdział III. Małe ojczyzny i wspólne państwo Lekcja 2. Naród i państwo

Wybrane treści nauczania WOS – wymagania szczegółowe:			Materiały w podręczniku „KOSS. Wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej” poza podstawą programową
Lp.	w poprzedniej podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.	w obecnej podstawie programowej z 28 czerwca 2024 r.	
	obywatelstwo różni się od narodowości; przedstawia warunki nabycia obywatelstwa polskiego z mocy prawa i wymienia inne formy uznania za obywatela polskiego oraz nadania obywatelstwa polskiego; wymienia konstytucyjne obowiązki obywatela;	obywatelstwo różni się od narodowości; wymienia konstytucyjne obowiązki obywatela;	Naród – wspólnota krwi czy kultury? (s. 83) – wybrane treści
8.	IX. Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie. Uczeń: 1) podaje cnoty obywatelskie (np. odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego;	IX. Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie. Uczeń: 1) podaje cnoty obywatelskie (np. odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polek i Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego;	—
9.	X. Środki masowego przekazu. Uczeń: 3) przedstawia funkcje reklamy i krytycznie analizuje wybrany przekaz reklamowy;	X. Środki masowego przekazu. Uczeń: 3) [wykreślony]	Rozdział VI. Aktywność obywatelska Lekcja 5. Środki masowego przekazu – czwarta władza - Reklama pod lupą (s. 187) - Uważajmy na reklamy! (s. 187) - Zapraszamy do reklamy (s. 188) - Reklama na opak (s. 189)
10.	XI. Demokracja w Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń: 2) wyjaśnia zasadę	XI. Demokracja w Rzeczypospolitej Polskiej. Uczeń: 2) wyjaśnia zasadę	Rozdział VII. Państwo demokratyczne Lekcja 4. Zasady ustroju państwa

Wybrane treści nauczania WOS – wymagania szczegółowe:			Materiały w podręczniku „KOSS. Wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej” poza podstawą programową
Lp.	w poprzedniej podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.	w obecnej podstawie programowej z 28 czerwca 2024 r.	
	suwerenności narodu; przedstawia sprawy, które mogą być poddane pod referendum; wymienia referenda ogólnokrajowe, których wyniki były wiążące, oraz referenda lokalne we własnej społeczności, które były ważne; 4) wyjaśnia zasadę pluralizmu politycznego; wymienia partie polityczne, których przedstawiciele zasiadają w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej oraz w organach stanowiących samorządu terytorialnego; przedstawia cele działania partii politycznych oraz wykazuje, że konkurują one w życiu publicznym; znajduje informacje na temat działań wybranej partii (jej struktur regionalnych lub centralnych); 5) wyjaśnia zasadę republikańskiej formy rządu; przedstawia sposób wyboru i podstawowe kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; znajduje informacje o życiorysie politycznym osób pełniących ten urząd, które wybrano w wyborach powszechnych, oraz o działaniach urzędującego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 6) wyjaśnia zasadę państwa prawa, w tym zasady	suwerenności narodu; przedstawia sprawy, które mogą być poddane pod referendum; 4) wyjaśnia zasadę pluralizmu politycznego; wymienia partie polityczne, których przedstawiciele zasiadają w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej; przedstawia cele działania partii politycznych oraz wykazuje, że konkurują one w życiu publicznym; znajduje informacje na temat działań wybranej partii (jej struktur regionalnych lub centralnych); 5) wyjaśnia zasadę republikańskiej formy rządu; przedstawia sposób wyboru i podstawowe kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; znajduje informacje o działaniach urzędującego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 6) wyjaśnia zasadę państwa prawa, w tym zasady niezależności sądów i niezawisłości sędziów; wyjaśnia zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego; 8) wyjaśnia zasadę trójpodziału władzy; objaśnia konieczność poparcia większości sejmowej dla Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej (bądź jej działań); przedstawia podstawowe kompetencje Rady	- Ramka: Referenda, czyli demokracja bezpośrednia (s. 217) – wybrane treści - Referenda wiążące czy nie? (s. 217) — Lekcja 6. Prezydent i rząd, czyli władza wykonawcza w Polsce - Prezydenci (s. 225) Lekcja 7. Wymierzając sprawiedliwość - Sądy, wyroki, apelacje (s. 231) - Kto rozpatrzy tę sprawę? (s. 234) – do Waszej decyzji Lekcja 6. Prezydent i rząd, czyli władza wykonawcza w Polsce - Jaki minister? (s. 226)

Wybrane treści nauczania WOS – wymagania szczegółowe:			Materiały w podręczniku „KOSS. Wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej” poza podstawą programową
Lp.	w poprzedniej podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.	w obecnej podstawie programowej z 28 czerwca 2024 r.	
	niezależności sądów i niezawisłości sędziów; wyjaśnia podział na sądy powszechne i administracyjne oraz zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego; przedstawia, w jakich sprawach orzeka sąd rejonowy; 8) wyjaśnia zasadę trójpodziału władzy; objaśnia konieczność poparcia większości sejmowej dla Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej (bądź jej działań); przedstawia podstawowe kompetencje Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej; podaje imiona i nazwiska urzędujących prezesa i wiceprezesów Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej; wykazuje, że decyzje podejmowane w wybranym ministerstwie mają wpływ na życie jego rodziny;	Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej; podaje imię i nazwisko urzędującego prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej; wykazuje, że decyzje podejmowane w wybranym ministerstwie mają wpływ na życie jego rodziny;	
11.	XII. Sprawy międzynarodowe. Uczeń: 2) wymienia cele działania Unii Europejskiej; znajduje informacje o życiorysie politycznym Ojców Europy oraz obywateli polskich pełniących ważne funkcje w instytucjach unijnych; 3) przedstawia podstawowe korzyści związane z obecnością Polski w Unii Europejskiej dla	XII. Sprawy międzynarodowe. Uczeń: 2) wymienia cele działania Unii Europejskiej; przedstawia podstawowe korzyści związane z obecnością Polski w tej organizacji dla pracowników i osób podróżujących; znajduje informacje o wykorzystaniu funduszy unijnych w swojej gminie	Rozdział VIII. Polska w świecie, Polska w Europie Lekcja 3. Wspólna Europa – jak i po co? Ojcowie założyciele (s. 256)

Wybrane treści nauczania WOS – wymagania szczegółowe:			Materiały w podręczniku „KOSS. Wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej” poza podstawą programową
Lp.	w poprzedniej podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.	w obecnej podstawie programowej z 28 czerwca 2024 r.	
	pracowników i osób podróżujących; znajduje informacje o wykorzystaniu funduszy unijnych w swojej gminie lub swoim regionie.	lub swoim regionie [połączony z pkt 3)].	